

Na osnovu člana 34. Zakona o zapaljivim i gorivim tečnostima i zapaljivim gasovima („Službeni glasnik RS”, broj 54/15),

Ministar unutrašnjih poslova donosi

PRAVILNIK

o tehničkim normativima za bezbednost od požara i eksplozija objekata maloprodaje boca sa tečnim naftnim gasom

"Službeni glasnik RS", br. 75 od 23. oktobra 2019, 85 od 31. avgusta 2021.

Član 1.

Ovim pravilnikom uređuje se bezbedno postavljanje objekata maloprodaje boca sa tečnim naftnim gasom, kao i bezbednost od požara i eksplozija za izgradnju, rekonstrukciju i dogradnju objekata maloprodaje boca sa tečnim naftnim gasom.

Član 2.

Pored odredaba ovog pravilnika, na boce za tečni naftni gas u pogledu projektovanja, konstrukcije, opreme i označavanja primenjuju se odgovarajuće odredbe propisa koji bliže uređuju ovu oblast, kao i propisi o izgradnji postrojenja za tečni naftni gas i o uskladištavanju i pretakanju tečnog naftnog gasa.

Pored odredaba ovog pravilnika, na objekte iz stava 1. ovog člana, primenjuju se i drugi propisi i standardi kojima su propisani zahtevi zaštite od požara i eksplozija za opremu, instalacije i uređaje, kao i posebni propisi za objekte u kojima se skladište i drugi gasovi.*

*Službeni glasnik RS, broj 85/2021

Član 3.

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom pravilniku imaju isto značenje kao pojmovi u propisima koji uređuju oblast izgradnje postrojenja za tečni naftni gas i o uskladištavanju i pretakanju tečnog naftnog gasa.

Član 4.

Ako se vrši dogradnja ili rekonstrukcija objekta za maloprodaju tečnog naftnog gasa i/ili instalacija, opreme i uređaja na tom objektu, odredbe ovog pravilnika primenjuju se samo na deo objekta i/ili instalacija, opreme i uređaja koji su predmet dogradnje ili rekonstrukcije.

Dogradnjom ili rekonstrukcijom iz stava 1. ovog člana ne sme se umanjiti požarna bezbednost postojećeg objekta i/ili instalacija, opreme i uređaja na tom objektu.

Član 5.*

Objekat za maloprodaju boca sa tečnim naftnim gasom je građevinski objekat odnosno objekat kaveznog tipa za skladištenje punih i praznih boca sa tečnim naftnim gasom namenjenim za prodaju, u čijem sastavu se može nalaziti prostorija za smeštaj zaposlenog osoblja i prodaju delova za upotrebu tečnog naftnog gasa.*

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u objektu se mogu skladištiti boce sa drugim komprimovanim i utečnjenim gasovima namenjenim za prodaju u skladu sa uslovima iz ovog pravilnika i posebnog propisa koji uređuje ovu oblast.*

Objektu iz st. 1. i 2. ovog člana, mora se obezbediti pristupni put za vatrogasna vozila, izgrađen u skladu sa propisom kojim je uređena ova oblast.*

*Službeni glasnik RS, broj 85/2021

Član 6.

Na pojam zona opasnosti (u daljem tekstu: zone), izvora opasnosti i postupanje u zonama, u smislu ovog pravilnika, primenjuju se odredbe srpskog standarda SRPS EN 60079-10-1.

Zona „2” obuhvata prostor 1,5 m oko ventila boce mereno u svim pravcima do nivoa tla u objektu kaveznog tipa odnosno ceo prostor u građevinskom objektu.*

Brisani su raniji st. 3. i 4. (vidi član 3. Pravilnika - 85/2021-17)

*Službeni glasnik RS, broj 85/2021

Član 7.

U zonama opasnosti ne smeju se nalaziti kanalizacioni otvori za odvođenje atmosferskog taloga, jame i otvoreni kanali za kablove i cevovode.

Zona opasnosti se ne može rasprostirati unutar prostorije za smeštaj zaposlenog osoblja.

Član 8.

U objektima za maloprodaju boca sa tečnim naftnim gasom može se skladištiti do 3000 kg tečnog naftnog gasa. Od ukupne količine gasa koja se odobrava, najviše jedna trećina može biti u bocama od po 35 kg gasa.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako se u objektu skladište i boce sa drugim gasovima, od ukupne količine gasa koja se odobrava mora se skladištiti najmanje dve trećine tečnog naftnog gasa.*

Prazne boce se tretiraju isto kao i pune, odnosno, njihov kapacitet se sabira sa kapacitetom punih boca do ukupnog dozvoljenog kapaciteta.

*Službeni glasnik RS, broj 85/2021

Član 9.¹

Objekat za maloprodaju boca sa tečnim naftnim gasom se mora locirati i bezbedno postaviti u skladu sa uslovima iz sledeće tabele:¹

Red. br. ¹	Najmanja udaljenost gabarita objekta za maloprodaju boca sa tečnim naftnim gasom od: ¹ [m] ¹	kapacitet [kg] ¹	
		do 1.000 * ₁	1.000–3.000 * ₁
		1. ¹	Javnog puta ¹
2. ¹	Bilo kog izvora opasnosti u okviru stanice za snabdevanje gorivom ¹	5 ¹	
3. ¹	Bilo kog izvora opasnosti u okolini objekta za maloprodaju boca utvrđenog standardom SRPS EN 60079-10-1 ¹	5 ¹	10 ¹
4. ¹	Objekta za smeštaj zaposlenog osoblja i drugih pratećih zgrada u okviru stanice za snabdevanje gorivom ¹	5 ¹	
5. ¹	Granice parcele i susednog objekta ukoliko je objekat za maloprodaju boca kaveznog tipa ¹	8 ¹	10 ¹
6. ¹	Granice parcele i susednog objekta ukoliko je objekat za maloprodaju boca skladišni građevinski objekat ¹	6 ¹	7,5 ¹

Napomena: *označava da je uključena i ta vrednost¹

Ako je zid objekta za maloprodaju boca prema javnom putu, granici parcele i susednom objektu bez otvora i izrađen od čvrstih građevinskih proizvoda (armirani beton, opeka i sl.) otpornosti prema požaru najmanje 2 h, udaljenosti iz tabele pod tač. 1, 4, 5. i 6. mogu se smanjiti najviše za 50%.¹

Objekat maloprodaje mora biti izgrađen tako da izvori opasnosti budu udaljeni od nadzemnih električnih vodova u skladu sa propisima iz oblasti električnih vodova, a od gasovoda u skladu sa propisima kojima je uređena oblast bezbednog transporta i distribucije prirodnog gasa.¹

Objekat maloprodaje mora biti udaljen najmanje 2 m od puta namenjenog za prilaz drugim objektima na parceli ili u kompleksu.¹

¹Službeni glasnik RS, broj 85/2021

Član 10.

Kada je dužina zatvorenih strana objekta manja ili jednaka dve trećine obima osnove objekta, taj objekat se svrstava u skladišni objekat kaveznog tipa. U dužinu zatvorenih strana uračunavaju se samo one strane koje su izvedene kao zatvorene po celoj visini objekta, poštujući uslove efikasne ventilacije.

Član 11.*

U objektu iz člana 9. stav 1. ovog pravilnika u kome se skladište i drugi komprimovani i utečnjeni gasovi namenjeni za prodaju, boce moraju biti složene shodno specifičnosti gasa u posebne prostorije odvojene zidom izrađenim od čvrstih građevinskih proizvoda (armirani beton, opeka i sl.) otpornosti prema požaru najmanje 1 h.*

Izuzetno od stava 1. ovog člana, boce mogu biti smeštene u istom prostoru pod uslovom da su složene u posebne grupe shodno specifičnosti gasa na udaljenosti najmanje 1,5 m do zapaljivih gasova, odnosno najmanje 6 m do ostalih gasova, osim u slučaju kada je posebnim propisom utvrđena veća udaljenost.*

*Službeni glasnik RS, broj 85/2021

Član 12.

Skladišnim građevinskim objektom smatra se objekat čije su zatvorene strane – zidovi izrađeni od negorivog materijala (opeka, armirani beton, čelični lim, panel i sl.).

U pojasu širine 2,5 m teren oko objekta mora biti bez ikakve vegetacije ili bilo kog drugog materijala koji prenosi požar.

Konstrukcija objekta i elementi konstrukcije moraju biti negorivi, a krovni pokrivač najmanje klase B prema SRPS EN 13501 deo 1 i izrađen od laganog materijala (najveća težina 50 kg/m²) odnosno da je obezbeđeno bezbedno rasterećenje usled pojave eksplozije.

Ispod krova mora biti pričvršćena zaštitna mreža od čelika.

Pod objekta mora biti izdignut najmanje 20 cm od okolnog terena, a izrađen od materijala koji ne varniči i koji je elektroprovodljiv.

Vrata i prozori moraju biti urađeni od materijala koji ne varniči i moraju se otvarati prema spolja.

U objektu mora biti obezbeđena efikasna prirodna ventilacija **sa najmanje pet izmena vazduha na sat*** odnosno izuzetno prinudna ventilacija.

Ventilacioni otvori postavljaju se na najmanje dva suprotna zida, pri čemu se donja ivica donjeg otvora mora nalaziti najviše na 15 cm iznad poda, a gornji otvori na najvišoj tački prostorije*

Veličina ventilacionih otvora ne sme biti manja od 10% površine poda.

U objektu se ne smeju nalaziti materijali koji mogu izazvati požar.

Električna instalacija u objektu mora biti izvedena u skladu sa odredbama propisa kojim je uređena oblast potencijalno eksplozivnih atmosfera.

Objekat mora imati izvedenu instalaciju za zaštitu od atmosferskog pražnjenja.

*Službeni glasnik RS, broj 85/2021

Član 13.

Objektom kaveznog tipa smatra se objekat otvoren sa svih strana, kao i objekat iz člana 10. ovog pravilnika.

Sve otvorene strane moraju biti zaštićene čeličnom žicom ili materijalom sličnih karakteristika, a koja je zategnuta i pričvršćena na čeličnim ramovima.

Veličina okca na žici mora biti takva da onemogućava neovlašćen kontakt lica sa spoljne strane objekta sa bocama u objektu.

Konstrukcija i elementi konstrukcije objekta, krovni pokrivač, pod, vrata, zaštita od atmosferskog pražnjenja, električna instalacija, efikasna prirodna ventilacija i teren oko objekta kaveznog tipa moraju ispunjavati uslove kao kod skladišnog građevinskog objekta.

Član 14.*

Objekat za maloprodaju boca sa tečnim naftnim gasom kapaciteta do 1.000 kg mora biti opremljen sa najmanje dva mobilna uređaja za gašenje požara kapaciteta punjenja najmanje 9 kg praha ili drugog odgovarajućeg sredstva za gašenje požara, a za objekte kapaciteta većeg od 1.000 kg sa najmanje četiri mobilna uređaja za gašenje požara kapaciteta punjenja najmanje 9 kg praha ili drugog odgovarajućeg sredstva za gašenje požara.*

*Službeni glasnik RS, broj 85/2021

Član 15.

U skladišnom prostoru objekta za maloprodaju boca sa tečnim naftnim gasom boce se uskladištavaju u najviše dva nivoa.

Član 16.

Lica koja obavljaju poslove maloprodaje moraju biti obučena za pravilno rukovanje mobilnim uređajima za gašenje požara i moraju biti upoznata sa ostalim sigurnosnim merama.

Član 17.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o tehničkim normativima za bezbednost od požara i eksplozija objekata maloprodaje boca sa tečnim naftnim gasom („Službeni glasnik RS”, broj 6/16).

Član 18.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

01 broj 1952/19-14

U Beogradu, 16. oktobra 2019. godine

Ministar,

dr Nebojša Stefanović, s.r.